

LESTIPS (OUDSTE) KLEUTERS

Auteur: Kathleen Meersseman

Titelloos gedicht van Geert De Kockere

De kinderen zitten in een kring. In het midden van de kring liggen prenten met afbeeldingen van mensen/kinderen die boos/blij/bang zijn. Er zijn evenveel afbeeldingen als kleuters. De afbeeldingen kunnen per vier een kwartet vormen: gezichten en smileys (gelaatsuitdrukkingen), hele persoon (lichaamshouding), situatie (verschillende personen), striptekeningen.

TIP 1: KLASPOP

De **KLASPOP** komt tevoorschijn en gedraagt zich boos en nukkig en heel onbeleefd. De pop heeft een 'rotbui' en is helemaal niet aardig vandaag. Hij/zij heeft geen zin om leuk te spelen of om braaf te doen wat de juf/meester zegt, wil aldoor gillen of kinderen pijn doen, wil geen goeiedag zeggen ... en zegt allemaal 'stoute woorden'. Tegen de juf/meester zegt de pop heel luid: 'Stomme doos!'. Die antwoordt met 'Ssst, stil, af. Anders krijg je straf'. De kinderen krijgen de kans om hier kort op te reageren.

TIP 2: GESPREKJE

De kinderen voeren een **GESPREKJE** over hun gevoelens en ervaringen i.v.m. blij, bang en boos zijn. Telkens als er een emotie aan bod komt, mag een kind een **AFBEELDING** nemen die bij het betreffende gevoel past.

De gevoelens **BOOS/BLIJ/BANG** worden achtereenvolgens besproken:

- * Waarvoor ben jij boos/blij/bang? ('Ik ben boos/blij/bang als ...')
- * Wat doe je dan? (lichaam opspannen, vuist maken, tenen krommen, armen omhoog, stil spreken, luid lachen...?)
- * Hoe kijk je dan?
- * Wat zeg je dan? (De juf/meester kan de woorden 'joepiejei, benniebanga... aanbrengen). Kinderen met een andere thuistaal dan het Nederlands kunnen ook een woord uit hun taal aanbrengen.
- * Heb jij soms ook dagen dat je 'stout' wil zijn? Dat je je boos voelt? Wat doe jij dan? Stil zijn of net niet? Krijg je dan straf?

TIP 3: TONEN

TONEN (inlevingsspel):

- * De kinderen kozen daarnet elk een afbeelding met een gevoel op. 'Je mag ons nu eens zonder woorden 'vertellen' hoe de persoon op jouw kaartje zich voelt door het te tonen met je gezicht of je lichaam.' 'Wie heeft een prent met hetzelfde gevoel?' De kinderen gaan per vier samen zitten. Ze bootsen na wat op de afbeeldingen te zien is.
- * De juf/meester zegt achtereenvolgens: 'Ik ben een klein beetje blij/boos/bang. Ik ben al wat blijer/bozer/banger - Ik ben al veel blijer/bozer/banger - Nu ben ik heel erg blij/boos/bang' - en laat de kinderen die het betreffende kaartje hebben dat telkens samen tonen met hun gezicht en lichaam.

TIP 4: STEMMEN

Emoties herkennen in gesproken taal.

De kleuters beluisteren opgenomen stemmen die boos, blij, bang klinken en benoemen de gehoorde stemming.

- * Kun je aan de stem horen of iemand blij/boos/bang is?
- * Hoe herken je een boze/bange/blij stem?
- * Wat is er anders aan de stem van iemand die boos klinkt, of bang of blij?
- * Kun je een boze/blij/bange stem laten horen?

TIP 5: GEDICHT AANBRENGEN

De juf/meester leest het gedicht een paar keer voor:

- ✦ Met speciale nadruk op 'Joepiejei', 'Benniebang', 'Stomme doos', 'Sssttt' en met aandacht voor het contrast tussen de eerste drie strofen en de laatste strofe. Ook de alliteratie in ben-blij-bang-boos kan in de verf gezet worden. Als de kleuters het woord horen dat bij hun kaartjes hoort, dan steken ze dat in de lucht en maken een passende beweging.
- ✦ Koorspreken: de klas wordt in drie groepen verdeeld volgens de gevoelens op hun kaartjes. Terwijl het gedicht wordt voorgedragen roepen ze in koor het juiste woord (joepiejei, benniebang, stomme doos) dat bij de emotie hoort die op hun afbeelding staat. Als de laatste strofe wordt voorgedragen dan zeggen alle kinderen samen heel stil 'ssst'.
- ✦ Verkeerd lezen: de juf/meester leest het gedicht voor met 'foute' gevoelens, op een verkeerde toon. Bijvoorbeeld 'boos' als 'bang' lezen of 'blij' met een boze stem. De kinderen reageren.

TIP 6: GELUIDENPARTITUUR

Op een touw dat in het midden van de kring gelegd wordt, worden de afbeeldingen met de gevoelens geplaatst in willekeurige volgorde. Deze afbeeldingen worden verklankt door de kleuters. De juf/meester (of eventueel een kleuter) is dirigent en wanneer een bepaalde afbeelding aangeduid wordt, wordt het bijpassende woord gezegd (blij-joepiejei/bang-benniebang/boos- stomme doos). En als de kinderen dit al kunnen, zeggen ze de hele strofe mee.

TIP 7: WOORDEN IN BEELD

Op een **flap** staan de woorden 'blij, boos, bang' zo geschreven dat het duidelijk is wat de woorden betekenen. Bv. de letters van bang zijn 'bibberend' of bevend geschreven, of net heel klein en angstig. De letters van boos zijn dan weer heel dik en groot met de OO als boze ogen ...

- ✦ Wat denk je dat er hier staat?
- ✦ Waarom denk je dat?

De kinderen hangen hun kaartjes met de afbeeldingen op de juiste plaats op de flap. Het gedicht wordt ondertussen voorgedragen en de kinderen roepen telkens hun woord mee met de juiste intonatie, mimiek en lichaamshouding. De flap kan in de klas blijven hangen en later gebruikt worden om nog verder te spreken over gevoelens.